

TEKSTY PRZYJĘTE

P9_TA(2020)0009

Realizacja wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne za 2018 r.

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 stycznia 2020 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – sprawozdanie roczne (2019/2135(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE) i Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),
- uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 20 grudnia 2013 r., 26 czerwca 2015 r., 15 grudnia 2016 r., 22 czerwca 2017 r., 28 czerwca 2018 r., 14 grudnia 2018 r. oraz 20 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony z 25 listopada 2013 r., 18 listopada 2014 r., 18 maja 2015 r., 27 czerwca 2016 r., 14 listopada 2016 r., 18 maja 2017 r., 17 lipca 2017 r., 25 czerwca 2018 r. oraz 17 czerwca 2019 r.,
- uwzględniając dokument pt. „Wspólna wizja, wspólne działanie: silniejsza Europa – globalna strategia na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej”, przedstawiony 28 czerwca 2016 r. przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji (wysoka przedstawiciel / wiceprzewodnicząca Komisji),
- uwzględniając wspólne oświadczenia przewodniczących Rady Europejskiej i Komisji oraz sekretarza generalnego NATO z 8 lipca 2016 r. i 10 lipca 2018 r.,
- uwzględniając wspólny zestaw 42 wniosków zatwierdzony 6 grudnia 2016 r. przez Radę Unii Europejskiej i Radę Północnoatlantycką oraz sprawozdania z postępów z 14 czerwca i 5 grudnia 2017 r. dotyczące wdrażania tych wniosków, a także nowy zestaw 32 wniosków zatwierdzony przez obie rady 5 grudnia 2017 r.,
- uwzględniając dokument otwierający debatę na temat przyszłości europejskiej obronności z 7 czerwca 2017 r. (COM(2017)0315),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie struktur

- wojskowych UE: stan obecny i przyszłe perspektywy¹,
- uwzględniając Kartę Narodów Zjednoczonych oraz Akt końcowy z Helsinek z 1 sierpnia 1975 r. przyjęty przez Organizację Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2017 r. w sprawie strategii kosmicznej dla Europy²,
 - uwzględniając swoje zalecenia dla Rady, Komisji i ESDZ, z 15 listopada 2017 r., w sprawie Partnerstwa Wschodniego w perspektywie szczytu w listopadzie 2017 r.³,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie Europejskiej Unii Obrony⁴,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 marca 2017 r. w sprawie skutków konstytucyjnych, prawnych i instytucjonalnych wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony – możliwości oferowane przez Traktat z Lizbony⁵,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie mandatu do rozmów trójstronnych dotyczących projektu budżetu na rok 2018⁶,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie mobilności wojskowej⁷,
 - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1092 z dnia 18 lipca 2018 r. ustanawiające Europejski program rozwoju przemysłu obronnego mający na celu wspieranie konkurencyjności i zdolności innowacyjnych przemysłu obronnego Unii⁸,
 - uwzględniając swoją rezolucję ustawodawczą z dnia 18 kwietnia 2019 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Europejski Fundusz Obronny⁹,
 - uwzględniając swoje rezolucje z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie wdrażania wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (na podstawie sprawozdania rocznego Rady dla Parlamentu Europejskiego na temat wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa)¹⁰, z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony¹¹ oraz z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony¹²,

¹ Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 144.

² Dz.U. C 337 z 20.9.2018, s. 11.

³ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 130.

⁴ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 18.

⁵ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 125.

⁶ Dz.U. C 334 z 19.9.2018, s. 253.

⁷ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0498.

⁸ Dz.U. L 200 z 7.8.2018, s. 30.

⁹ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0430.

¹⁰ Dz.U. C 224 z 27.6.2018, s. 50.

¹¹ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 36.

¹² Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0514.

- uwzględniając dokument pt. „Plan realizacji globalnej strategii w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony”, przedstawiony 14 listopada 2016 r. przez wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 czerwca 2018 r. w sprawie stosunków między UE a NATO¹,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 listopada 2016 r. „Europejski plan działań w sektorze obrony” (COM(2016)0950),
- uwzględniając nowy pakiet dotyczący obronności, zaprezentowany 7 czerwca 2017 r. przez Komisję w komunikacie prasowym pt. „Europa, która broni – Komisja rozpoczyna debatę na temat tworzenia Unii bezpieczeństwa i obrony”,
- uwzględniając swoje rezolucje z dnia 14 grudnia 2016 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa², z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie sprawozdania rocznego w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa³ oraz z dnia 12 grudnia 2018 r. w sprawie realizacji wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa⁴,
- uwzględniając fakt, że Rosja dopuściła się nielegalnej inwazji oraz aneksji Krymu,
- uwzględniając układ o całkowitej likwidacji pocisków raketowych pośredniego zasięgu (układ INF), powtarzające się naruszenia tego układu ze strony Rosji, w tym rozwijanie i rozmieszczanie naziemnych systemów pocisków manewrujących 9M729 oraz wycofanie się USA i Rosji z tego układu,
- uwzględniając naruszanie przez Rosję przestrzeni powietrznej i granic morskich państw członkowskich,
- uwzględniając coraz większą obecność gospodarczą i wojskową Chin w krajach śródziemnomorskich i afrykańskich,
- uwzględniając zagrożenie terroryzmem wewnętrznym i zewnętrznym, głównie ze strony grup takich jak ISIS i Al-Kaida,
- uwzględniając nowe technologie, takie jak sztuczna inteligencja, zdolności kosmiczne i komputery kwantowe, które stwarzają nowe możliwości dla ludzkości, ale również stawiają polityce obronnej i zagranicznej nowe wyzwania, wymagające jasnej strategii i konsensusu między sojusznikami,
- uwzględniając wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) z 24 czerwca 2014 r. w sprawie C-658/11, Parlament Europejski, popierany przez Komisję Europejską, przeciwko Radzie Unii Europejskiej⁵,
- uwzględniając Plan działania na rzecz mobilności wojskowej UE opublikowany 28

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0257.

² Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 89.

³ Dz.U. C 369 z 11.10.2018, s. 47.

⁴ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0513.

⁵ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości (wielka izba) z dnia 24 czerwca 2014 r., *Komisja Europejska przeciwko Radzie Unii Europejskiej*, C-658/11, ECLI:EU:C:2014:2025.

marca 2018 r.,

- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie wzmocnienia strategicznego partnerstwa ONZ–UE w zakresie operacji pokojowych i zarządzania kryzysowego: priorytety na lata 2019–2021, przyjęte w dniu 18 września 2018 r.,
- uwzględniając art. 54 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Konstytucyjnych,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A9-0052/2019),

Długotrwałe niepewna i nieprzewidywalna sytuacja w zakresie bezpieczeństwa

1. odnotowuje trwale pogarszanie się środowiska bezpieczeństwa Unii, która stoi w obliczu wielu wyzwań mających bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo państw członkowskich i ich obywateli – są to: konflikty zbrojne i niestabilne państwa na kontynencie europejskim i w jego pobliżu powodujące masowe wysiedlenia ludności i łamanie praw człowieka ułatwane przez międzynarodowe sieci przestępczości zorganizowanej, terroryzm dżihadystyczny, ataki cybernetyczne, zagrożenia hybrydowe i walka przeciwko krajom europejskim, osłabienie dążeń do rozbrojenia i międzynarodowych systemów kontroli zbrojeń, rosnące zagrożenia dla zasobów naturalnych, brak bezpieczeństwa energetycznego i zmiana klimatu;
2. uważa, że brak stabilności i nieprzewidywalność na granicach Unii i w jej bezpośrednim sąsiedztwie (Afryka Północna, Bliski Wschód, Kaukaz, Bałkany, wschodnia część Morza Śródziemnego, rosyjska agresja przeciwko Ukrainie i Gruzji itp.), jak również w jej dalszym sąsiedztwie (Sahel, Róg Afryki itp.) stanowią zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa kontynentu; podkreśla nierozzerwalny związek między bezpieczeństwem wewnętrznym i zewnętrznym; uznaje, że aktywne zaangażowanie w sąsiedztwie leży w interesie Unii Europejskiej;
3. stwierdza, że niektórzy globalni gracze (Stany Zjednoczone, Chiny, Rosja), ale także coraz liczniejsi gracze regionalni (Turcja, Iran, Arabia Saudyjska itp.) chcą zaznaczyć swoją pozycję przez jednostronne stanowiska dyplomatyczne, grę sojuszy, działania destabilizujące o charakterze głównie hybrydowym i rozwijanie potencjału militarnego;
4. podkreśla rosnące znaczenie geopolityczne Arktyki i jej wpływ na bezpieczeństwo w UE i na świecie; wzywa UE do wypracowania spójniejszej polityki wewnętrznej i zewnętrznej, strategii dotyczącej Arktyki oraz konkretnego planu działania w sprawie zaangażowania UE w Arktyce, z uwzględnieniem również kwestii bezpieczeństwa i aspektu geostrategicznego; zauważa, że UE może przyczynić się do rozwiązywania potencjalnych wyzwań geostrategicznych i dotyczących bezpieczeństwa;
5. wyraża poważne zaniepokojenie ogólnie destabilizującym zachowaniem Turcji, w tym jej nielegalną działalnością w cypryjskiej wyłącznej strefie ekonomicznej (w.s.e.) i na szelfie kontynentalnym, naruszającą prawo międzynarodowe i stosunki dobrosąsiedzkie oraz zagrażającą pokojowi i stabilności w już i tak niestabilnym regionie;
6. ubolewa, że w tej sytuacji niektórzy z tych graczy celowo omijają lub próbują zniszczyć wielostronne mechanizmy, zasady określone w Karcie Narodów Zjednoczonych i odnośne przepisy prawa międzynarodowego niezbędne do utrzymania pokoju; zauważa, że mogą oni stać się bezpośrednim zagrożeniem dla bezpieczeństwa UE i narazić na

szwank stosunki dwustronne między UE a krajami partnerskimi;

7. podkreśla znaczenie wielostronnych negocjacji między UE a zainteresowanymi stronami, mających przeciwdziałać groźbie rozprzestrzeniania broni jądrowej; wzywa ponadto do poparcia nowego układu, który zastąpi układ INF, oraz odnowienia Układu o nierozprzestrzenianiu broni jądrowej (NPT) w 2020 r.;
8. podkreśla, że zacieśnienie stosunków z Azją Wschodnią i Południowo-Wschodnią ma zasadnicze znaczenie dla opartej na zasadach, kompleksowej i zrównoważonej strategii UE na rzecz konektywności; odnotowuje rozwój militarny w regionie i wzywa wszystkie zaangażowane strony do poszanowania wolności żeglugi, rozwiązywania sporów w sposób pokojowy oraz powstrzymania się od jednostronnych działań mających na celu zmianę status quo, w tym na Morzu Wschodniochińskim i Południowochińskim oraz w Cieśninie Tajwańskiej; wyraża zaniepokojenie w związku z zagranicznymi ingerencjami reżimów autokratycznych, polegającymi na dezinformacji i atakach cybernetycznych wymierzonych w przebieg zbliżających się wyborów parlamentarnych, co zagraża demokracjom azjatyckim i stabilności w regionie; ponownie podkreśla poparcie dla członkostwa Tajwanu w organizacjach, mechanizmach i działaniach międzynarodowych;
9. jest zaniepokojony prowadzonymi przez Rosję działaniami i polityką, które nadal destabilizują i zmieniają środowisko bezpieczeństwa; podkreśla, że wciąż trwa okupacja wschodniej Ukrainy przez Rosję, nie wdrożono porozumień mińskich, nie zaprzestano też nielegalnej aneksji i militaryzacji Krymu i Donbasu; wyraża zaniepokojenie trwającymi zamrożonymi konfliktami utrzymywanymi przez Rosję w Europie (w Mołdawii i Gruzji); podkreśla, że należy przemawiać jednym głosem w sprawie polityki UE w tych sprawach;
10. nadal potępia rosyjską interwencję wojskową i nielegalną aneksję Półwyspu Krymskiego; popiera niepodległość, suwerenność i integralność terytorialną Ukrainy;
11. ponownie podkreśla znaczenie spójności polityki UE w razie okupacji lub aneksji terytorium;
12. stwierdza, że Unia zbyt wolno reaguje i dostosowuje się politycznie, dyplomatycznie i militarnie do nowych kryzysów i nowego kontekstu międzynarodowego; uważa, że w tej szczególnej dziedzinie, jaką jest obronność, niewystarczające inwestycje, brak zdolności i interoperacyjności, a także i przede wszystkim polityczna niechęć do wdrożenia solidnych postanowień traktatów europejskich oraz rozliczne formy współpracy między państwami członkowskimi osłabiają zdolność Unii do odgrywania decydującej roli w kryzysach zewnętrznych i urzeczywistnienia jej pełnego potencjału; uznaje i podkreśla ponadto, że żaden kraj nie jest w stanie samodzielnie stawić czoła wyzwaniom w zakresie bezpieczeństwa na kontynencie europejskim i w jego najbliższym otoczeniu; zwraca się do Rady Europejskiej, by uznała głosowanie większością kwalifikowaną w Radzie w dziedzinie wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) za priorytet polityczny, zawsze gdy pozwala na to TUE; wzywa państwa członkowskie do opracowania skutecznego zintegrowanego podejścia do kryzysów i konfliktów, łączącego w jak najlepszy i najbardziej wyważony sposób środki cywilne i wojskowe; uważa, że zdolność Unii do odpowiedniego reagowania na pojawiające się kryzysy i konflikty zależy również od szybkości podejmowania decyzji; zauważa, że ukierunkowane środki ograniczające mogą być skutecznymi narzędziami, ale podkreśla, że nie powinny one być wymierzone w niewinnych ludzi i powinny być

zgodne z zasadami określonymi w Karcie Narodów Zjednoczonych i we wspólnej polityce zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB);

13. z zadowoleniem przyjmuje uznanie wspólnych interesów w zakresie bezpieczeństwa oraz rosnącą wolę polityczną państw członkowskich UE oraz pozostałych krajów i instytucji europejskich, by podejmować wspólne działania na rzecz bezpieczeństwa przez zapewnienie sobie większej liczby środków, które pozwolą działać z większym wyprzedzeniem, szybciej, skuteczniej i bardziej niezależnie; zauważa, że tylko dzięki kolektywnemu podejściu UE może urosnąć w siłę i wziąć na siebie większą odpowiedzialność za własne bezpieczeństwo i obronę;
14. podkreśla, że z tymi wyzwaniem najlepiej mierzyć się wspólnie, a nie w pojedynkę przez dany kraj; uważa, że UE musi bezwzględnie reagować na te wyzwania szybko, konsekwentnie i skutecznie oraz mówić jednym głosem i w porozumieniu z sojusznikami, partnerami i innymi organizacjami międzynarodowymi;
15. jest przekonany, że zdolność Unii do reakcji na wyzwania związane z bezpieczeństwem opiera się przede wszystkim na określeniu i wzmocnieniu jej autonomii strategicznej, zdolności i umiejętności współpracy w partnerstwie strategicznym z innymi podmiotami;
16. podkreśla, że partnerstwo strategiczne między UE i NATO ma zasadnicze znaczenie dla podejmowania wyzwań w dziedzinie bezpieczeństwa stojących przed UE i jej sąsiedztwem; zaznacza, że strategiczna autonomia UE nie stanowi wyzwania dla NATO i nie podważa obecnej architektury bezpieczeństwa w Europie; podkreśla, że silniejsza Europa wzmocnia NATO i umożliwia UE podjęcie wraz z NATO większej liczby globalnych wyzwań;
17. z zadowoleniem przyjmuje osiągnięcia ostatnich pięciu lat we wzmocnieniu WPBiO oraz wzywa Radę i Komisję, by dalej rozwijały zdolności Unii do działania w charakterze globalnego partnera, który reprezentuje interesy obywateli europejskich i działa jako pozytywna siła w stosunkach międzynarodowych;
18. z zadowoleniem przyjmuje i popiera operację Atlantic Resolve i wzmocnioną wysuniętą obecność NATO na kontynencie europejskim oraz uznaje znaczenie sił NATO dla powstrzymania dalszej rosyjskiej agresji i zapewnienia kluczowego wsparcia w razie konfliktu;
19. uznaje europejskie zaangażowanie i wsparcie dla misji Resolute Support w Afganistanie; uznaje ponadto znaczenie tej misji dla stabilności i bezpieczeństwa Afganistanu i całego regionu;

Potrzeba rozwijania i wzmocnienia europejskiej autonomii strategicznej

20. zauważa, że ambitny cel uzyskania europejskiej autonomii strategicznej sformułowano po raz pierwszy w konkluzjach Rady Europejskiej z 19 i 20 grudnia 2013 r., a uznano po raz pierwszy w globalnej strategii na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej, przedstawionej 28 czerwca 2016 r. przez wysoką przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącą Komisji (wysoką przedstawiciel / wiceprzewodniczącą Komisji), oraz że w strategii tej uznano europejską autonomię strategiczną za cel długoterminowy i wezwano do stopniowej

synchronizacji i wzajemnego dostosowania krajowych cykli planowania obronnego i praktyk w zakresie rozwoju zdolności;

21. uważa, że europejska autonomia strategiczna opiera się na zdolności Unii do zwiększenia jej swobody oceny niezależnej zdolności operacyjnej złożonej z sił zbrojnych, na których można polegać, zdolności jej przemysłu do produkowania sprzętu niezbędnego jej oddziałom oraz politycznej zdolności do podejmowania decyzji, gdy wymagają tego okoliczności, i że odzwierciedla ona cel, jakim jest przyjęcie większej odpowiedzialności za bezpieczeństwo europejskie w celu obrony wspólnych interesów i wartości – z partnerami, gdy jest to możliwe, i samodzielnie, gdy jest to konieczne; podkreśla, że bezpieczeństwo energetyczne jest ważnym elementem autonomii strategicznej; jest głęboko przekonany, że europejska autonomia strategiczna powinna obejmować zdolność do rozmieszczenia sił wojskowych na peryferiach UE;
22. uważa zatem, że europejska autonomia strategiczna opiera się w pierwszej kolejności na zdolności Unii do oceny sytuacji kryzysowej i podejmowania autonomicznych decyzji, co z kolei wymaga niezależnego i skutecznego procesu decyzyjnego, dostępności środków oceny oraz swobody analizy i działania; uważa również, że europejska autonomia strategiczna opiera się na zdolności Unii do działania samodzielnie, gdy w grę wchodzi jej interesy (w teatrach działań operacyjnych uznawanych za priorytetowe przez państwa członkowskie UE), lub z wykorzystaniem istniejących form współpracy; podkreśla, że europejska autonomia strategiczna wpisuje się w wielostronne ramy uwzględniające zobowiązania w ramach ONZ i uzupełniające oraz wzmacniające sojusze i partnerstwa, do których należy większość państw członkowskich UE; podkreśla, że autonomia strategiczna nie oznacza, że Unia będzie systematycznie – zawsze i wszędzie – działała samodzielnie;
23. jest zdania, że potwierdzenie europejskiej autonomii strategicznej wymaga kompleksowej WPZiB wspieranej przez europejską współpracę obronną w dziedzinie technologii, zdolności, przemysłu i działalności operacyjnej; uważa, że tylko konkretna i elastyczna współpraca oparta na pragmatycznych inicjatywach pozwoli stopniowo przezwyciężać trudności, stworzyć prawdziwie wspólną kulturę współpracy strategicznej i wypracować wspólne odpowiedzi dostosowane do głównych wyzwań w zakresie bezpieczeństwa i obrony UE;
24. podkreśla, że aby poprawić autonomię strategiczną UE, państwa członkowskie muszą zwiększyć swoje wydatki na obronę, które powinny docelowo osiągnąć 2 % PKB; uważa, że zwiększenie inwestycji w bezpieczeństwo i obronę to pilna sprawa dla państw członkowskich i UE, a solidarność i współpraca w dziedzinie obronności powinna stać się normą;
25. podkreśla, że osiągnięcie autonomii strategicznej będzie realne tylko wtedy, gdy państwa członkowskie wykażą wolę polityczną, spójność i solidarność, co oznacza w szczególności nabywanie w pierwszej kolejności sprzętu europejskiego, jeżeli rzeczywiście spełnia najwyższe normy, jest dostępny i konkurencyjny, aby jednocześnie uzyskać wzajemny dostęp do wysoce chronionych rynków zbrojeniowych;
26. stwierdza ponownie, że ambitne dążenie do osiągnięcia europejskiej autonomii strategicznej jest uzasadnione i konieczne, i że musi ono pozostać priorytetowym celem WPZiB i europejskiej polityki obronnej; podkreśla, że jej wdrażanie w wymiarze praktycznym i operacyjnym jest wspólnym obowiązkiem UE i jej państw członkowskich;

Rzeczywiste postępy wymagające ugruntowania w celu osiągnięcia europejskiej autonomii strategicznej

27. uważa, że europejska autonomia strategiczna musi przybrać konkretną formę w polityce zagranicznej i bezpieczeństwa, a także w dziedzinie przemysłu, zdolności (wspólne programy, inwestycje w technologie obronne) i działań operacyjnych (finansowanie operacji, budowanie potencjału partnerów oraz zdolność planowania i prowadzenia misji);
28. uważa, że należy prowadzić restrykcyjną politykę wywozu wszystkich rodzajów broni, w tym produktów podwójnego zastosowania; wzywa państwa członkowskie do przestrzegania Kodeksu postępowania UE w sprawie wywozu uzbrojenia; ponownie podkreśla, że wszystkie państwa członkowskie powinny ściśle stosować się do zasad ze wspólnego stanowiska Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r.¹ w sprawie wywozu uzbrojenia, w tym zdecydowanie stosować drugie kryterium, dotyczące poszanowania praw człowieka w kraju przeznaczenia;

Misje i operacje WPBiO

29. uważa, że obrona Europy opiera się w dużej mierze na zdolności Unii i politycznej woli państw członkowskich do wiarygodnej interwencji wojskowej w zewnętrznych teatrach działań operacyjnych; uważa, że Unia dysponuje znacznymi zasobami ludzkimi, finansowymi, technicznymi i wojskowymi, co daje jej wyjątkowe możliwości prowadzenia operacji wojskowych i cywilnych oraz szybkiego i wyprzedzającego reagowania na przyszłe wyzwania związane z bezpieczeństwem, na przykład poprzez aktywne misje pokojowe;
30. podkreśla, że od czasu przyjęcia globalnej strategii UE w 2016 r. wzrost liczby konfliktów regionalnych i lokalnych, w tym w nieodległym sąsiedztwie UE, stwarza wiele wyzwań dla bezpieczeństwa Unii, ponieważ konflikty te często wywołują efekty zewnętrzne; uważa w związku z tym, że Unia powinna aktywniej zarządzać kryzysami, rozwiązywać konflikty i utrzymywać pokój, w miarę możliwości w porozumieniu z innymi organizacjami regionalnymi i międzynarodowymi, takimi jak ONZ i Unia Afrykańska, zgodnie z jej zaangażowaniem na rzecz multilateralizmu, ale także samodzielnie, gdy wymaga tego sytuacja;
31. zachęca Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ) i państwa członkowskie, by bardziej dalekowzrocznie planowały i rozwijały zdolności oraz by przewidywały przyszłe zapotrzebowanie na stanowczą reakcję UE na kryzysy i konflikty;
32. zauważa, że UE jest dziś obecna na trzech kontynentach, na których rozmieszczonych jest 16 misji cywilnych lub wojskowych (10 misji cywilnych i sześć wojskowych, w tym trzy misje z mandatem wykonawczym i trzy misje bez mandatu wykonawczego); uznaje wkład tych misji w utrzymanie pokoju, międzynarodowego bezpieczeństwa i stabilności; podkreśla, że ich realizacji musi towarzyszyć reforma wybranych instrumentów zapisanych w traktacie lizbońskim i wprowadzonych w ostatnich latach, by zwiększyć skuteczność misji i bezpieczeństwo obywateli UE; popiera cel, jakim jest zwiększenie skuteczności misji WPBiO przez osiągnięcie 70 % udziału personelu

¹ Wspólne stanowisko Rady 2008/944/WPZiB z dnia 8 grudnia 2008 r. określające wspólne zasady kontroli wywozu technologii wojskowych i sprzętu wojskowego (Dz.U. L 335 z 13.12.2008, s. 99).

- oddelegowanego, i wzywa państwa członkowskie, by zwiększyły swój wkład w misje;
33. z zadowoleniem przyjmuje zaangażowanie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w kontrolę misji i operacji WPBiO oraz zachęca go do opracowania kolejnych sprawozdań specjalnych dotyczących innych misji i operacji;
 34. zachęca państwa członkowskie i struktury europejskie do utrzymania wysokiego poziomu i priorytetowego charakteru zaangażowania w Afryce; z zadowoleniem przyjmuje zatem decyzję Rady z lipca 2018 r. o przedłużeniu o dwa lata mandatu szkoleniowej misji wojskowej Unii Europejskiej w Republice Środkowoafrykańskiej (EUTM RCA) oraz gotowość Rady do rozpoczęcia misji cywilnej mającej uzupełnić komponent wojskowy; zauważa, że te ostatnie działania są pozytywną oznaką ponownego zaangażowania ze strony państw członkowskich, lecz podkreśla, że sytuacja w zakresie bezpieczeństwa i praw człowieka w tym kraju jest nadal bardzo problematyczna;
 35. podkreśla ogólne zaangażowanie Unii na rzecz Sahelu i Rogu Afryki za pośrednictwem sześciu misji: cywilnych (EUCAP Mali, EUCAP Niger, EUCAP Somalia) i wojskowych (EUTM Mali, EUTM Somalia, Atalanta); z zadowoleniem przyjmuje i popiera starania na rzecz regionalizacji funkcjonowania misji cywilnych w regionie Sahelu podjęte w obliczu wyzwań w zakresie bezpieczeństwa wykraczających poza granice państw, w których rozmieszczone są misje europejskie; ponadto z zadowoleniem przyjmuje wsparcie UE dla operacji Grupy Pięciu na rzecz Sahelu; w tym kontekście krytykuje fakt, że ESDZ nie ustanowiła żadnych odpowiednich wskaźników do monitorowania wyników misji EUCAP Niger i EUCAP Mali oraz że monitorowanie i ocena działań misji były niewystarczające i nie uwzględniały ich skutków;
 36. jest głęboko zaniepokojony dziesiątkami przypadków bardzo poważnych naruszeń praw człowieka popełnionych przez malijskie siły bezpieczeństwa, które zostały zbadane i zgłoszone przez Wszechstronną Zintegrowaną Misję Stabilizacyjną ONZ w Mali (MINUSMA); naruszenia te na mocy prawa humanitarnego mogą okazać się zbrodniami wojennymi; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego do dopilnowania, aby partnerzy UE ściśle przestrzegali międzynarodowego prawa humanitarnego i przepisów dotyczących praw człowieka, a także prawnie wiążących rozporządzeń UE, oraz aby te przypadki zostały niezwłocznie osądzone przez wymiar sprawiedliwości; wzywa ESDZ do pilnego informowania Parlamentu o takich przypadkach;
 37. jest zaniepokojony pogarszającą się sytuacją w Burkinie Faso i skutkami geopolitycznymi dla regionu Sahelu i dla Zachodu, które mogą uzasadnić rozmieszczenie misji cywilnej lub wojskowej w celu poprawy zarządzania sektorem bezpieczeństwa, poszanowania praw człowieka i przywrócenia zaufania publicznego do sił bezpieczeństwa;
 38. ponownie podkreśla strategiczne znaczenie Bałkanów Zachodnich dla bezpieczeństwa i stabilności UE; podkreśla potrzebę zwiększenia zaangażowania, integracji i koordynacji UE w tym regionie, w tym na mocy mandatu unijnej misji WPBiO; przypomina, że polityka UE wobec Bałkanów Zachodnich ma na celu dostosowanie krajów tego regionu do dorobku prawnego UE i wspieranie ich w dążeniu do członkostwa, co pozwoli na lepsze zarządzanie pokojem i stabilnością w całej Europie;

39. ponownie podkreśla strategiczne znaczenie Europy Wschodniej i Bałkanów Zachodnich dla stabilności i bezpieczeństwa UE oraz podkreśla konieczność ukierunkowania i zwiększenia politycznego zaangażowania UE w tych regionach, w tym przez przyznanie silnego mandatu unijnym misjom WPBiO;
40. podkreśla kluczową rolę operacji EUFOR ALTHEA w Bośni i Hercegowinie dla osiągnięcia i utrzymania pokoju i bezpieczeństwa w kraju i w regionie; z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z października 2019 r., w których wyrażono poparcie dla dalszej obecności europejskich sił zbrojnych w Bośni i Hercegowinie;
41. wzywa do szybkiego i skutecznego wdrożenia umowy w sprawie misji cywilnych, przyjętej w listopadzie 2018 r. przez Radę i państwa członkowskie, mającej na celu wzmocnienie zasobów cywilnych misji WPBiO, by osiągnąć uzgodniony poziom zatrudnienia i by misje stały się bardziej elastyczne i operacyjne, co zapewni skuteczność i wiarygodność działań Unii w terenie; wzywa państwa członkowskie do rzetelnego przeglądu rocznego, który pomoże podsumować postępy we wdrażaniu umowy w zakresie cywilnego wymiaru WPBiO i może wspierać dalszą profesjonalizację cywilnego wymiaru WPBiO po 2023 r., w tym środki zapewniające odpowiedzialność wszystkich zaangażowanych podmiotów za osiągnięcia misji; wzywa państwa członkowskie, by jak najszybciej przetestowały w terenie – w projekcie pilotażowym – nową koncepcję wyspecjalizowanych zespołów jako sposobu na udostępnienie wyspecjalizowanych zdolności przez ograniczony czas i uzupełnienie dotychczasowych braków, oraz by oceniły wnioski z tych pierwszych doświadczeń wdrożeniowych;
42. podkreśla, że obecnie działa 10 cywilnych misji WPBiO, o wysokiej wartości dodanej dla pokoju i bezpieczeństwa, rozmieszczonych w sąsiedztwie UE, a konkretnie w Afryce i na Bliskim Wschodzie, w regionie Bałkanów Zachodnich i w Europie Wschodniej;
43. podkreśla, że wdrożenie umowy o cywilnym wymiarze WPBiO nie powinno być ostatnim etapem wzmocniania cywilnego wymiaru WPBiO;
44. odnotowuje jednak, że skuteczność misji i operacji WPBiO utrudniają utrzymujące się słabości strukturalne oraz rosnąca niechęć państw członkowskich i instytucji europejskich do wzmocnienia tych misji i operacji, zarówno pod względem zasobów ludzkich, jak i mandatu misji, i wzywa do wypracowania wspólnego europejskiego rozwiązania, by przezwyciężyć te przeszkody; zauważa, że operacje wojskowe WPBiO w coraz większym stopniu polegają na szkoleniu sił zbrojnych (EUTM), bez żadnego wymiaru wykonawczego, i zauważa, że chociaż personel EUTM wykonuje wartościową pracę, to jednak szkolenie ma swoje ograniczenia, a brak uzbrojenia sprawia, że utworzone jednostki nie mogą należycie funkcjonować i nie są w stanie powstrzymać zbrojnych rebelii i rozprzestrzeniania się terroryzmu dżihadystów;
45. ubolewa, że konieczność wykazania się wspólną wolą polityczną oznacza, że procesy decyzyjne i wdrożeniowe przebiegają w bardzo różnym tempie; przypomina, że bardzo niewiele operacji wojskowych uzyskało ostatnio mandat wykonawczy, ponieważ procesy decyzyjne nie były wystarczające wobec braku woli politycznej, i w związku z tym wzywa państwa członkowskie do wykazania w obliczu kryzysu wystarczającej woli politycznej, aby aktywnie wykorzystywać struktury i procedury WPBiO do szybszego, bardziej elastycznego i spójniejszego rozmieszczania misji; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącą Komisji do wyjaśnienia

Parlamentowi koncepcji nowego instrumentu zarządzania kryzysowego, jakim są minimisje na mocy art. 28 TUE;

46. podkreśla brak elastyczności w procedurach administracyjnych i budżetowych, co poważnie utrudnia pracę personelu wysłanego w teren;
47. podkreśla potrzebę regularnej oceny misji i operacji w celu poprawy ich skuteczności; wzywa ESDZ i Komisję do tworzenia mandatów, budżetów i zasad użycia sił oraz procedur operacyjnych odpowiadających potrzebom operacji oraz do zaplanowania strategii wyjścia; wzywa w związku z tym do bardziej regularnej wymiany informacji i konsultacji z właściwymi komisjami parlamentarnymi przed misjami, w ich trakcie i po ich zakończeniu, oraz zachęca te komisje, by wysyłały swoje misje i delegacje głównie na obszary, gdzie prowadzone są misje i operacje WPBiO; nalega, aby Parlament Europejski – obok parlamentów narodowych – odgrywał większą rolę w WPBiO w celu zagwarantowania parlamentarnego nadzoru nad WPBiO i jej budżetem;
48. podkreśla znaczenie organizowania i przeprowadzania wspólnych szkoleń i ćwiczeń dla europejskich sił zbrojnych, a także równoległych i skoordynowanych ćwiczeń UE a NATO, a tym samym wspierania interoperacyjności organizacyjnej, proceduralnej i technicznej oraz mobilności wojskowej, z myślą o maksymalizacji gotowości do misji, zapewnieniu komplementarności, unikaniu zbędnego powielania działań oraz reagowaniu na szeroki zakres zagrożeń, zarówno konwencjonalnych, jak i niekonwencjonalnych; w tym kontekście z zadowoleniem przyjmuje europejską inicjatywę wymiany młodych oficerów (wojskowy Erasmus – EMILYO) prowadzoną przez Europejskie Kolegium Bezpieczeństwa i Obrony i mającą umożliwić krajowym instytucjom kształcenia i szkolenia wojskowego skorzystanie z ilościowej i jakościowej wymiany wiedzy i know-how; z zadowoleniem przyjmuje uznanie faktu, że bez kobiet nie ma bezpieczeństwa, i podkreśla znaczenie udziału kobiet w negocjacjach i misjach;
49. podkreśla, że brak sprzętu jest powtarzającym się problemem napotykanym przez siły zbrojne w państwach, w których prowadzone są misje UE, co stanowi przeszkodę dla powodzenia misji szkoleniowych; zauważa trudności związane z zapewnieniem odpowiedniego sprzętu w rozsądnych ramach czasowych, zwłaszcza z powodu uciążliwości procedur zamówień publicznych; jest zdania, że osiągnięcie pozytywnych wyników w wymiarze szkolenia i doradztwa dla armii państw trzecich nie będzie w ostatecznym rozrachunku możliwe bez wsparcia tych starań za pomocą użytecznych i skoordynowanych programów dostarczania sprzętu; z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę „Budowanie zdolności na rzecz bezpieczeństwa i rozwoju” (CBSD), która przyniosła w 2017 r. przegląd Instrumentu na rzecz Przyczyniania się do Stabilności i Pokoju (ICSP+) umożliwiający finansowanie działań szkoleniowych oraz zapewnianie siłom zbrojnym państw trzecich nieśmiercionośnego sprzętu wojskowego; odnotowuje, że do tej pory przyjęto trzy takie projekty w Mali, Republice Środkowoafrykańskiej i Burkinie Faso; podkreśla duże zapotrzebowanie lokalnej ludności na wsparcie w dziedzinie szkoleń i zaopatrzenia w sprzęt;
50. apeluje, by UE zajęła się nieustannymi i rosnącymi zagrożeniami dla ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz by powstrzymała przemyt dóbr kultury, zwłaszcza w strefach konfliktów; zauważa, że pozbawianie poszczególnych społeczeństw ich dziedzictwa kulturowego i korzeni historycznych sprawia, że są one bardziej narażone na radykalizację i bardziej podatne na światowe ideologie dżihadu; wzywa UE do opracowania szerokiej strategii przeciwdziałania takim zagrożeniom;

51. ubolewa nad problemem formowania sił zbrojnych, zwłaszcza przy uruchamianiu misji wojskowych; podkreśla, że misja EUTM Somalia ma trudności ze zgromadzeniem niezbędnych sił; zwraca uwagę, że 4 czerwca 2019 r., na ostatniej konferencji generalnej w sprawie formowania sił zbrojnych, wspomniano o możliwym niepowodzeniu misji z powodu braku kadr; zauważa, że w trwające operacje wojskowe Unii angażuje się średnio zaledwie dziesiątka państw członkowskich; podkreśla, że kompetencje, profesjonalizm i zaangażowanie kadr w terenie mają kluczowe znaczenie dla powodzenia misji; wzywa państwa członkowskie do większego zaangażowania na rzecz jakości kadr wysyłanych na misje i do zwiększenia wskaźnika obsadzenia stanowisk przydzielonych na misje;
52. wzywa Radę do wyjaśnienia, dlaczego niektóre misje są utrzymywane, mimo że osiągnięto już w pewnym stopniu wojskowy lub cywilny cel misji; uważa, że należy przeprowadzić ocenę wszystkich bieżących misji w celu ustalenia, które z nich są nadal zasadne, i jest zdania, że Unia powinna skoncentrować starania na tych misjach, które mają największą wartość dodaną; popiera ustanowienie i przestrzeganie obiektywnych kryteriów umożliwiających wymierne określenie tej wartości dodanej i podjęcie decyzji o kontynuacji misji;
53. przyjmuje do wiadomości decyzję z 26 września 2019 r. o przedłużeniu o sześć miesięcy, do 31 marca 2020 r., operacji morskiej Unii Europejskiej na Morzu Śródziemnym (EUNAVFOR MED SOPHIA); głęboko ubolewa, że nadal nie rozmieszczono sił marynarki wojennej; podkreśla pilną potrzebę osiągnięcia porozumienia między państwami członkowskimi i wzywa do przywrócenia działań marynarki wojennej i pełnego wykonania mandatu;
54. uważa, że kwestia finansowania misji i operacji WPBiO ma zasadnicze znaczenie dla trwałości tej polityki; podkreśla, że należy zmienić mechanizm ATHENA tak, by zwiększyć skuteczność mechanizmu finansowania operacji wojskowych i misji WPBiO; w związku z tym popiera wspieraną przez Komisję propozycję wysokiej przedstawiciel / wiceprzewodniczącej Komisji dotyczącą utworzenia Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju, który częściowo pokrywałby koszty działań obronnych Unii, w szczególności wspólne koszty operacji wojskowych WPBiO oraz operacji zwiększania zdolności wojskowych u partnerów; wyraża nadzieję, że państwa członkowskie szybko osiągną porozumienie w celu wdrożenia tego narzędzia; podkreśla, że przepisy finansowe UE muszą być bardziej elastyczne, by mogła ona lepiej reagować na kryzysy i łatwiej wdrażać postanowienia traktatu lizbońskiego; apeluje do państw członkowskich i Komisji o rozważenie możliwości wprowadzenia elastycznego mechanizmu, który pomoże państwom członkowskim chcącym uczestniczyć w danej misji WPBiO w pokryciu związanych z tym kosztów, co ułatwi im podjęcie decyzji o rozpoczęciu lub zasileniu misji; zauważa, że narzędzie to byłoby w pełni zgodne z celami dotyczącymi autonomii strategicznej Unii w dziedzinie działań operacyjnych;
55. wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do regularnego konsultowania się z Parlamentem Europejskim w sprawie wszystkich aspektów i zasadniczych wyborów dotyczących wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony; uważa w związku z tym, że należy z wyprzedzeniem konsultować się z Parlamentem w sprawie strategicznego planowania misji w ramach WPBiO, zmiany ich mandatu i możliwości ich zakończenia;
56. popiera utworzenie Komórki Planowania i Prowadzenia Operacji Wojskowych (MPCC)

dla misji wykonawczych, umożliwiającej prowadzenie wszystkich operacji wojskowych WPBiO; wzywa do ściślejszej współpracy między MPCC a cywilnym potencjałem planowania i prowadzenia operacji; zwraca uwagę na problem rekrutacji i zapewnienia zasobów, który należy rozwiązać, aby MPCC była w pełni skuteczna; zwraca się do ESDZ, aby MPCC przestała być jednostką wirtualną z wielozadaniowymi stanowiskami i stała się solidną jednostką cywilno-wojskową zdolną do planowania i prowadzenia całego spektrum działań operacyjnych przewidzianych w art. 43 ust. 1 TUE;

57. stwierdza fiasko inicjatywy dotyczącej grup bojowych UE – które od czasu ich utworzenia w 2007 r. nie zostały nigdy rozmieszczone, a inicjatywa była jedynie środkiem do przekształcenia europejskich sił zbrojnych – w szczególności z powodu niechęci państw członkowskich oraz złożonego charakteru wdrażania i finansowania grup bojowych, co stoi w sprzeczności z pierwotnie zakładanym celem, jakim jest szybkość i skuteczność działania; jest zdania, że system grup bojowych UE powinien zostać zrestrukturyzowany, dalej rozwijany politycznie i wyposażony w skuteczne finansowanie, aby stał się funkcjonalny, użyteczny, szybki i wydajny; wzywa do ponownej oceny i nadania nowego impetu projektowi grup bojowych na podstawie dotychczasowych doświadczeń;
58. zauważa, że klauzula wzajemnej pomocy (art. 42 ust. 7 TUE), w szczególności w odpowiedzi na atak zbrojny na terytorium państwa członkowskiego, na którą dotąd powołano się tylko jeden raz, świadczy o solidarności między państwami członkowskimi; zauważa jednak, że warunki uruchomienia tego artykułu oraz zasady udzielania niezbędnej pomocy nigdy nie zostały jasno określone; wzywa do opracowania precyzyjnych wytycznych w celu zapewnienia jasno określonych ram uruchomienia i bardziej operacyjnego wdrażania tego instrumentu w przyszłości, do dalszej dyskusji na temat doświadczenia w powoływaniu się na tę klauzulę oraz do wspólnych wysiłków na rzecz sprecyzowania jego zakresu;
59. przypomina, że klauzula solidarności (art. 222 TFUE) zapewnia również Unii i państwom członkowskim możliwość udzielenia pomocy państwu członkowskiemu, które padło ofiarą ataku terrorystycznego, klęski żywiołowej lub katastrofy spowodowanej przez człowieka; przypomina, że w strategii Unii Europejskiej w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego z 2013 r. stwierdzono, że „szczególnie poważny incydent lub atak w zakresie bezpieczeństwa cybernetycznego może stanowić wystarczającą podstawę do tego, by państwo członkowskie powołało się na klauzulę solidarności UE”, czyli na art. 222 TFUE; przypomina, że decyzja Rady 2014/415/UE w sprawie uzgodnień dotyczących stosowania przez Unię klauzuli solidarności stanowi, że klauzula ta wymaga od Unii mobilizacji wszystkich dostępnych jej instrumentów, w tym struktur WPBiO; wzywa państwa członkowskie do rozważenia możliwości uruchomienia klauzuli solidarności w przyszłości;
60. wyraża przekonanie, że wdrażaniu misji i operacji WPBiO muszą towarzyszyć elastyczne instrumenty, aby zwiększać zdolność Unii i jej państw członkowskich do podejmowania zobowiązań mających zagwarantować europejską autonomię strategiczną służącą stabilności kontynentu europejskiego; podkreśla w tym kontekście skuteczność modułowych, wszechstronnych i prawdziwie operacyjnych struktur dowodzenia, takich jak Korpus Europejski (Eurokorpus); zauważa, że misje tych jednostek z powodzeniem rozszerzyły i zróżnicowały swój zakres: w latach 2015–2018 Korpus Europejski został rozmieszczony czterokrotnie w ramach unijnych misji szkoleniowych w Mali i Republice Środkowoafrykańskiej (EUTM Mali i EUTM RCA); wzywa państwa członkowskie i Komisję do pójścia za tym przykładem elastycznej

współpracy operacyjnej, która już dowiodła swojej przydatności i skuteczności;

61. oczekuje, że Unia będzie skutecznie wykorzystywać wszystkie istniejące instrumenty polityki WPZiB i WPBiO w dziedzinie dyplomacji, współpracy, rozwoju, pomocy humanitarnej, zarządzania konfliktami i utrzymywania pokoju; przypomina, że instrumenty wojskowe i cywilne WPBiO w żadnym wypadku nie mogą być jedynym rozwiązaniem problemów związanych z bezpieczeństwem i że zawsze należy stosować kompleksowe podejście; uważa, że tylko wykorzystanie wszystkich tych instrumentów w oparciu o takie kompleksowe podejście zapewni elastyczność niezbędną do skutecznego osiągnięcia najbardziej ambitnych celów w dziedzinie bezpieczeństwa;
62. przypomina, że szanse na pomyślne rozwiązanie konfliktu rosną, gdy podczas całego procesu przestrzega się parytetu płci i zasady równouprawnienia; wzywa do zwiększenia udziału kobiet i częstszego obsadzania ich na stanowiskach kierowniczych w takich misjach, do bardziej systematycznego włączania problematyki płci do misji WPBiO, a także do aktywnego udziału we wdrażaniu rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa; wzywa ESDZ i państwa członkowskie do podjęcia ambitnych kroków w celu zwiększenia reprezentacji kobiet w gronie międzynarodowych ekspertów na wszystkich szczeblach misji i operacji WPBiO, w miarę możliwości przez specjalny plan działania, ukierunkowane zachęty i planowanie karier dla kobiet lub mechanizmy rekrutacji zapewniające ich lepszą reprezentację;
63. wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącą Komisji do regularnego konsultowania się z Parlamentem Europejskim w pilnych sprawach związanych z wdrażaniem WPBiO; uważa, że wysoki przedstawiciel / wiceprzewodniczący Komisji lub odpowiedni urzędnik ESDZ sprawujący bezpośredni nadzór nad strukturami dowodzenia WPBiO i zaangażowany w projektowanie, realizację i ocenę bieżących operacji cywilnych i wojskowych powinien niezwłocznie informować Parlament o istotnych zmianach w strukturach wszelkich takich operacji, zwłaszcza w odniesieniu do ich ogólnego charakteru, mandatu, czasu trwania lub wcześniejszego zakończenia;
64. podkreśla rosnącą i niezbędną rolę kobiet w misjach pokojowych oraz w polityce bezpieczeństwa i obrony, i zachęca wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącą Komisji do prowadzenia dialogu z Parlamentem Europejskim na temat instrumentów i działań, jakie należy podjąć;
65. podkreśla potrzebę dalszego rozwijania parlamentarnego i demokratycznego charakteru i wymiaru WPBiO; uważa, że skuteczna WPBiO, dostosowana do wyzwań związanych z bezpieczeństwem w XXI wieku, musi iść w parze z silną kontrolą parlamentarną i wysokimi standardami przejrzystości zarówno na szczeblu krajowym, jak i na szczeblu UE; jest zdania, że wzmocnienie wymiaru parlamentarnego WPBiO odpowiada wysokiemu zapotrzebowaniu obywateli UE na bezpieczeństwo, pokój i ściślejszą współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony między państwami członkowskimi;

Zdolności i przemysł

66. podkreśla, że osiągnięcie europejskiej autonomii strategicznej bezwzględnie zależy od zwiększenia potencjału państw członkowskich i ich budżetów przeznaczonych na obronność, a także od wzmocnienia bazy przemysłowej i technologicznej w dziedzinie obronności europejskiej;

67. zauważa, że przemysł obronny i kosmiczny stoi w obliczu bezprecedensowej konkurencji światowej i poważnych wyzwań technologicznych związanych z pojawieniem się zaawansowanych technologii (robotyka, sztuczna inteligencja, technologie cybernetyczne itp.);
68. z zadowoleniem przyjmuje odwrócenie wcześniejszej tendencji do cięć w budżetach na obronność; wzywa w związku z tym państwa członkowskie do inteligentnego inwestowania tych zwiększonych środków w programy oparte na współpracy; uważa, że należy wspierać tę tendencję i zachęcać do niej na szczeblu UE; zachęca państwa członkowskie do zwiększenia wydatków na obronę do 2 % PKB;
69. z zadowoleniem przyjmuje niedawne starania podjęte przez instytucje i państwa członkowskie UE w związku z opublikowaniem globalnej strategii UE, służące nadaniu nowego impetu dotychczas wirtualnym instrumentom WPBiO i pełnemu wdrożeniu postanowień traktatu lizbońskiego; podkreśla, że te obiecujące i ambitne plany muszą teraz zostać skonsolidowane, a następnie należy podjąć konkretne działania, aby plany te skutecznie przyczyniły się do bezpieczeństwa kontynentu europejskiego i jego bezpośredniego sąsiedztwa;
70. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z 2 maja 2018 r., aby w kolejnych wieloletnich ramach finansowych (WRF) utworzyć linię budżetową w wysokości 13 mld EUR przeznaczoną na współpracę w dziedzinie obronności, wspierającą wspólne badania w dziedzinie obrony i budowanie potencjału; zwraca uwagę, że wniosek ten, stanowiący wyraz bezprecedensowego zaangażowania Komisji, nadal wymaga jednomyślnej zgody państw członkowskich w następnych wieloletnich ramach finansowych, a następnie Parlamentu Europejskiego;
71. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z czerwca 2017 r. dotyczący utworzenia Europejskiego Funduszu Obronnego (EFO), którego celem ma być koordynacja, uzupełnienie i zwiększenie krajowych inwestycji w badania w dziedzinie obrony, zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi na rzecz rozwoju najnowocześniejszych i interoperacyjnych technologii i sprzętu obronnego oraz wspieranie innowacyjnego i konkurencyjnego europejskiego przemysłu obronnego, w tym MŚP prowadzących działalność transgraniczną; zauważa, że wniosek ten jest pierwszą inicjatywą, w której fundusze wspólnotowe są wykorzystywane do bezpośredniego wspierania wspólnych projektów obronnych UE; uznaje, że inicjatywa ta to istotny krok naprzód w budowaniu tzw. „Europy obrony” zarówno pod względem politycznym, jak i przemysłowym; zauważa, że EFO mógłby wnieść wkład w finansowanie badań i rozwoju na potrzeby projektów strukturalnych, takich jak przyszły europejski system walki powietrznej, europejski czołg przyszłości, ciężki samolot transportowy czy europejska obrona przeciwrakietowa, a także małe i średnie projekty służące opracowaniu innowacyjnych, przyszłościowych rozwiązań w zakresie obrony; z zadowoleniem odnosi się do programu prac na 2019 r. obejmującego działanie przygotowawcze i zakładającego przeznaczenie 25 mln EUR na badania nad dominacją widmową i przyszłymi przełomowymi technologiami w dziedzinie obronności, czyli nad dwoma obszarami, które są niezbędne do utrzymania niezależności technologicznej Europy w perspektywie długoterminowej; z zadowoleniem odnosi się również do przyjęcia przez Komisję w marcu 2019 r. pierwszego programu EDIDP (Europejski program rozwoju przemysłu obronnego), który przewiduje współfinansowanie wspólnego rozwijania zdolności obronnych w latach 2019–2020 w wysokości 500 mln EUR, oraz do opublikowania dziewięciu zaproszeń do składania wniosków na rok 2019, w tym odnośnie do systemu Eurodrone, który stanowi niezbędny element strategicznej

autonomii Europy; podkreśla, że po 2020 r. ogłoszonych zostanie 12 innych zaproszeń do składania wniosków obejmujących tematy priorytetowe we wszystkich dziedzinach (powietrze, ląd, morze, cyberprzestrzeń i przestrzeń kosmiczna); odnotowuje związek między decyzjami o zakupie podejmowanymi obecnie przez państwa członkowskie a perspektywami współpracy przemysłowej i technologicznej w ramach EFO;

72. z zadowoleniem przyjmuje skuteczne wdrożenie stałej współpracy strukturalnej (PESCO) jako istotny krok w stronę bliższej współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony; podkreśla, że przepis ten, wprowadzony w traktacie lizbońskim z 2009 r. (art. 46 Traktatu o Unii Europejskiej), jest prawnie wiążący i zawiera szereg ambitnych zobowiązań, umożliwiających zainteresowanym państwom europejskim przystępowanie do wspólnych projektów obronnych; uznaje rolę, jaką stała współpraca strukturalna może odegrać w kształtowaniu europejskiego popytu; zauważa, że znaczna liczba projektów kwalifikujących się do programu EDIDP jest opracowywana w ramach PESCO i będzie mogła również skorzystać z wyższych stawek dotacji; popiera pełną spójność między projektami PESCO i EFO;
73. podkreśla potrzebę zachowania spójności między PESCO, skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności (CARD) rozpoczętym w 2017 r. i EFO w celu wzmocnienia zdolności obronnych państw europejskich i optymalizacji ich wydatków budżetowych w tej dziedzinie; ponownie krytykuje fakt, że do tej pory z rozważań polityczno-obronnych nie wyprowadzono strategicznego uzasadnienia działań; wzywa w związku z tym Radę i Komisję, aby wspólnie z Parlamentem Europejskim opracowały unijną białą księgę w sprawie bezpieczeństwa i obrony jako porozumienie międzyinstytucjonalne oraz dokument strategiczny w sprawie przemysłu obronnego na lata 2021–2027; podkreśla, że nowe projekty muszą być elementem planu rozwoju zdolności (CDP), który umożliwi zacieśnienie współpracy między państwami członkowskimi w celu zmniejszenia dysproporcji w zdolnościach dzięki pracom Europejskiej Agencji Obrony; uważa, że CARD powinien skutecznie przyczynić się do harmonizacji oraz komplementarności inwestycji i zdolności krajowych sił zbrojnych, gwarantując tym samym strategiczną i operacyjną autonomię Unii oraz umożliwiając państwom członkowskim skuteczniejsze inwestowanie w obronność;
74. z zadowoleniem odnotowuje pełną koordynację między planem rozwoju zdolności wprowadzonym przez Europejską Agencję Obrony a dotychczas wdrożonym planowaniem zdolności, co pokazuje istnienie znacznej interoperacyjności między armiami państw członkowskich UE będących członkami NATO;
75. podkreśla znaczenie mobilności wojskowej; z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji, by w następnych WRF przeznaczyć 6,5 mld EUR na projekty dotyczące mobilności wojskowej; podkreśla znaczenie postępów w zakresie mobilności wojskowej w służbie zarówno Unii Europejskiej, jak i NATO; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że projekt ten jest częścią PESCO; podkreśla, że mobilność wojskowa niesie ze sobą dwa wyzwania, tj. usprawnienie procedur i rozbudowę infrastruktury; przypomina, że zbiorowe bezpieczeństwo i obrona państw członkowskich UE oraz ich zdolność do interweniowania w sytuacjach kryzysowych za granicą są zasadniczo uzależnione od zdolności do swobodnego i szybkiego przemieszczania wojsk sojuszniczych i personelu cywilnego zajmującego się zarządzaniem kryzysowym, a także wyposażenia wojskowego i sprzętu na terytorium każdego z państw członkowskich i poza granicami Unii; podkreśla, że mobilność wojskowa jest instrumentem strategicznym, który pozwoli UE skutecznie dbać o własne interesy w

zakresie bezpieczeństwa i obrony, jako uzupełnienie działań w innych organizacjach, takich jak NATO;

76. wyraża zdziwienie powolnym tempem rozpoczęcia 34 projektów PESCO i opóźnieniami w uruchamianiu trzeciej fali 13 projektów (na chwilę obecną żaden z nich nie został zrealizowany), i podkreśla potrzebę wyznaczenia konkretnych terminów realizacji projektów i przedstawienia z większą przejrzystością, jakie będą ich produkty końcowe; zauważa, że tylko cztery projekty osiągną swoją początkową zdolność operacyjną w 2019 r.; zwraca uwagę na brak ambicji i rozmachu niektórych projektów – w których nie zajęto się sprawą zmniejszenia najbardziej widocznych dysproporcji w zdolnościach – zwłaszcza projektów z pierwszej fali, które dotyczą zasadniczo zdolności i obejmują jak największą liczbę państw członkowskich; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do niezwłocznego poinformowania Parlamentu Europejskiego, jakie projekty PESCO mają zostać zakończone wcześniej i z jakich powodów; zauważa, że pożądaný udział w projektach PESCO nie może wpływać negatywnie na wysoki poziom ambicji uczestniczących państw członkowskich; uważa, że włączenie państw trzecich i podmiotów z państw trzecich w PESCO musi odbywać się na znanych od początku rygorystycznych warunkach, w oparciu o utrwaloną i skuteczną wzajemność; zwraca w związku z tym uwagę na prawa Parlamentu Europejskiego wynikające z wyroku w sprawie C-658/11; zachęca państwa do przedkładania projektów o strategicznym wymiarze europejskim, a przez to do wzmacniania europejskiej bazy technologiczno-przemysłowej sektora obronnego (EDTIB) w celu bezpośredniego reagowania na potrzeby europejskich armii;
77. wzywa Radę do przyjęcia stanowiska Parlamentu Europejskiego w sprawie art. 5 przyszłego rozporządzenia dotyczącego Europejskiego Funduszu Obronnego; podkreśla potrzebę niezwłocznego sfinalizowania EFO; przypomina, że instrument ten nie został jeszcze ostatecznie zatwierdzony, a w kwietniu 2019 r. zostało zawarte jedynie częściowe porozumienie polityczne; podkreśla znaczenie podtrzymania stanowiska Parlamentu Europejskiego w sprawie kwoty EFO, otwartości na państwa trzecie oraz ustanowienia odpowiedniej polityki własności intelektualnej w kontekście bezpieczeństwa i obrony w celu ochrony wyników badań; przypomina, że europejski rynek obrony jest nadzwyczaj otwarty dla dostawców z państw trzecich; potwierdza, że nie można w żadnym razie utożsamiać EFO z jakimkolwiek instrumentem protekcyjnym; wzywa państwa sojusznicze Unii Europejskiej do rozważenia wzajemnego otwarcia ich rynków obrony; przypomina w związku z tym wysoce newralgiczny i strategiczny charakter badań w dziedzinie obronności, zarówno w odniesieniu do konkurencyjności przemysłowej, jak i do strategicznej autonomii Unii; wzywa do odpowiedniego uwzględnienia pierwszych wniosków z wdrażania EDIDP (w szczególności w odniesieniu do stosowania odstępstw dla kwalifikujących się podmiotów), z wdrażania projektu pilotażowego i z realizacji działań przygotowawczych UE z zakresu badań w dziedzinie obronności; apeluje o pełne włączenie państw członkowskich do procesu decyzyjnego – ponieważ są one odbiorcami końcowymi przemysłu obronnego – aby zagwarantować, by programy odpowiadały potrzebom strategicznym WPBiO i państw członkowskich; uważa, że sukces EFO będzie zależał od jego zdolności do uwzględnienia szczególnych uwarunkowań obronnych uczestniczących w nim państw, udzielania wsparcia na zdatny do rozmieszczenia sprzęt wojskowy i zagwarantowania wystarczających środków budżetowych, przy jednoczesnym unikaniu powielania kompetencji przemysłowych, uzupełnianiu krajowych inwestycji w obronność i niekomplikowaniu nadmiernie programów współpracy, które powinny służyć standaryzacji i interoperacyjności wspólnego dla całej UE uzbrojenia i sprzętu wojskowego; uważa, że rozwój

europejskiego przemysłu obronnego dzięki uregulowaniu dostępu podmiotów kontrolowanych przez strony trzecie w stosunku do Unii Europejskiej do projektów finansowanych przez EFO jest w pełni zgodny z europejskimi ambicjami dotyczącymi autonomii strategicznej i nie narusza interesów UE i jej państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa i obrony;

78. wyraża nadzieję, że decyzje w sprawie udziału stron trzecich w projektach PESCO w żadnym wypadku nie będą miały wpływu na warunki uzgodnione w ramach negocjacji w sprawie EFO i EDIDP, ponieważ finansowanie tych programów podkreśla europejską wartość dodaną;
79. podkreśla strategiczny wymiar sektora kosmicznego dla Europy, uważa, że ambitna polityka kosmiczna może skutecznie przyczynić się do poprawy WPBiO, i zwraca uwagę na potrzebę poczynienia postępów w rozwoju technologii mających zastosowania zarówno cywilne, jak i wojskowe, które mogą zagwarantować europejską autonomię strategiczną; z zadowoleniem przyjmuje uwzględnienie w kolejnych wieloletnich ramach finansowych wniosku Komisji dotyczącego rozporządzenia ustanawiającego program kosmiczny Unii i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego, które mają stymulować przywództwo Unii w dziedzinie przestrzeni kosmicznej; ponawia propozycję, by na program przeznaczyć kwotę 16,9 mld EUR; z zadowoleniem przyjmuje postępy w wymiarze usług satelitarnych UE (Galileo, Copernicus, EGNOS); podkreśla konieczność dysponowania odpowiednimi środkami satelitarnymi w dziedzinach obrazowania satelitarnego, gromadzenia informacji, łączności i orientacji sytuacyjnej w przestrzeni kosmicznej dla zachowania autonomii decyzyjnej i operacyjnej UE; podkreśla, że UE musi mieć autonomiczny dostęp do przestrzeni kosmicznej; uważa, że usługi kosmiczne muszą być w pełni operacyjne, aby wspierać misje i operacje WPBiO w zakresie obrazowania satelitarnego o wysokiej rozdzielczości; podkreśla znaczenie finansowania, za pośrednictwem EFO, projektów przemysłowych o wymiarze kosmicznym, w których Unia może uzyskać rzeczywistą wartość dodaną;
80. podkreśla, że łączność satelitarna jest niezbędnym elementem obrony, bezpieczeństwa, pomocy humanitarnej, reagowania kryzysowego i kontaktów dyplomatycznych oraz kluczowym elementem misji cywilnych i operacji wojskowych; z zadowoleniem przyjmuje nową inicjatywę w zakresie rządowej łączności satelitarnej (GOVSATCOM), która znacznie przyczyni się do wzmocnienia autonomii strategicznej Unii dzięki zapewnieniu państwom członkowskim dostępu do bezpiecznej łączności satelitarnej;
81. wzywa do pilnej analizy możliwości wykorzystania do celów cywilnych zdolności Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej w dziedzinie danych geoprzestrzennych; stwierdza, że potencjał satelitarny UE powinien być wykorzystany nie tylko na potrzeby bezpieczeństwa, ale również do wspierania działań monitorujących UE i państw członkowskich w obszarach migracji, rolnictwa, gospodarki leśnej, poszukiwania zasobów naturalnych, bezpieczeństwa granic, stanu gór lodowych i wielu innych;
82. zwraca uwagę na podatność infrastruktury kosmicznej na ingerencję lub ataki, a także na szereg innych zagrożeń, w tym zderzenia ze śmieciami kosmicznymi lub innymi satelitami; przypomina, że należy zabezpieczyć kluczową infrastrukturę i środki łączności oraz tworzyć odporne technologie; uważa, że trzeba lepiej radzić sobie z pojawiającymi się zagrożeniami w sektorze kosmicznym, i z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji w ramach programu kosmicznego mający na celu wzmocnienie istniejących środków obserwacji i śledzenia obiektów kosmicznych;

83. podkreśla, że obecnie coraz więcej mocarstw dysponuje zdolnościami wojskowymi w przestrzeni kosmicznej; przypomina o zakazie militaryzacji przestrzeni kosmicznej ustanowionym przez prawo międzynarodowe; zauważa jednak, że niektóre mocarstwa zerwały z tą wizją, złożyły projekt przepisów mających na celu utworzenie pełnoprawnych sił zbrojnych specjalizujących się w kontroli przestrzeni kosmicznej i obecnie definiują przestrzeń kosmiczną jako obszar konfliktu zbrojnego; uważa, że Unia musi potępić tę tendencję do militaryzacji przestrzeni kosmicznej, a także wdrażanie strategii odstraszenia w przestrzeni kosmicznej mającej dotkliwie uderzać w zdolności kosmiczne przeciwnika, gdyż uznaje te zjawiska za charakterystyczną cechę sytuacji niestabilności strategicznej;
84. uważa, że przyszła Dyrekcja Generalna ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej w Komisji Europejskiej powinna przeanalizować synergie między europejskimi programami kosmicznymi a europejskim planem działań w sektorze obrony z listopada 2016 r. w celu zapewnienia ogólnej spójności w tej strategicznej dziedzinie;
85. jest przekonany, że w żywotnym interesie Unii leży stworzenie bezpiecznego i otwartego środowiska morskiego, które umożliwi swobodną wymianę handlową towarów i przepływ osób; podkreśla, że swoboda żeglugi jest bardzo istotna i nie można jej podważać; zauważa, że większość strategicznych aktywów, krytycznej infrastruktury i zdolności znajduje się pod kontrolą państw członkowskich oraz że gotowość państw członkowskich do zacieśniania współpracy ma zasadnicze znaczenie dla bezpieczeństwa europejskiego; ponownie potwierdza pełnioną przez UE rolę gwaranta globalnego bezpieczeństwa morskiego oraz podkreśla znaczenie rozwijania odpowiednich zdolności wojskowych i cywilnych; w związku z tym z zadowoleniem odnosi się do przyjęcia w czerwcu 2018 r. zmienionego planu działania w ramach strategii UE w zakresie bezpieczeństwa morskiego;
86. uważa, że UE i państwa członkowskie stoją w obliczu bezprecedensowego zagrożenia w formie ataków cybernetycznych, a także cyberprzestępczości i terroryzmu, ze strony zarówno podmiotów państwowych, jak i niepaństwowych; podkreśla, że cyberincydenty bardzo często mają wymiar transgraniczny i dlatego dotyczą więcej niż jednego państwa członkowskiego UE; jest zdania, że charakter ataków cybernetycznych sprawia, że stanowią one zagrożenie wymagające reakcji na szczeblu UE, w tym wspólnych zdolności w zakresie wsparcia analitycznego; zachęca państwa członkowskie do zapewniania sobie wzajemnej pomocy w przypadku ataku cybernetycznego na którekolwiek z nich;
87. uznaje, że jest to bardzo ważne, aby UE i NATO nie tylko kontynuowały, ale także zwiększały wymianę danych wywiadowczych, by umożliwić formalne przypisywanie odpowiedzialności za cyberataki, a tym samym umożliwić nakładanie restrykcyjnych sankcji na osoby odpowiedzialne za cyberataki; uważa, że UE i NATO powinny nadal aktywnie współdziałać w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i cyberobrony dzięki uczestnictwie w ćwiczeniach w dziedzinie cyberbezpieczeństwa i wspólnych szkoleniach;
88. wzywa do zapewnienia stabilnego źródła finansowania dla grupy zadaniowej ESDZ ds. komunikacji strategicznej z uwzględnieniem znacznych przydziałów dla grupy zadaniowej East StratCom;
89. wzywa ESDZ i Radę do wzmożenia wysiłków na rzecz zwiększenia

cyberbezpieczeństwa, w szczególności w przypadku misji WPBiO, m.in. przez podjęcie działań na szczeblu UE i państw członkowskich na rzecz łagodzenia zagrożeń dla WPBiO, np. przez budowanie odporności z wykorzystaniem kształcenia, szkoleń i ćwiczeń, a także usprawnianie kształcenia i szkolenia w dziedzinie cyberobrony w UE;

90. z zadowoleniem przyjmuje starania na rzecz wzmocnienia zdolności UE w zakresie zwalczania tzw. zagrożeń hybrydowych, które są kombinacją niejednoznacznych postaw, bezpośrednich i pośrednich nacisków oraz połączenia potencjału wojskowego i pozamilitarnego oraz stanowią ogniwo przejściowe między wewnętrznymi i zewnętrznymi wyzwaniem w zakresie bezpieczeństwa, przed którymi stoi UE; odnotowuje toczące się debaty na temat uruchomienia klauzuli o wzajemnej pomocy w związku z zagrożeniami hybrydowymi w celu zapewnienia UE skutecznej wspólnej reakcji;
91. uznaje rosnące znaczenie zdolności w zakresie cyberwywiadu i zautomatyzowanej działalności wywiadowczej; podkreśla, że stanowią one zagrożenie dla państw członkowskich i instytucji UE; wzywa wszystkie instytucje UE i państwa członkowskie do dalszego ulepszania cybertechnologii i zautomatyzowanej technologii; ponadto zachęca do współpracy w zakresie tych osiągnięć technologicznych;
92. dostrzega coraz większą rolę sztucznej inteligencji (SI) w dziedzinie obronności europejskiej; odnotowuje w szczególności liczne zastosowania wojskowe wynikające z wykorzystywania sztucznej inteligencji w zarządzaniu środowiskiem operacyjnym i stymulowaniu go, wspomaganie podejmowania decyzji, wykrywaniu zagrożeń i przetwarzaniu danych wywiadowczych; podkreśla, że rozwój godnej zaufania sztucznej inteligencji w dziedzinie obronności jest niezbędny do zapewnienia europejskiej autonomii strategicznej w zakresie zdolności i działalności operacyjnej; wzywa Unię do wspierania i zwiększania inwestycji w tej dziedzinie, a w szczególności inwestycji w technologii przełomowe, za pośrednictwem istniejących instrumentów (Europejski Fundusz Obronny, Europejska Rada ds. Innowacji, przyszły program „Horyzont Europa”, program „Cyfrowa Europa”); wzywa Unię do aktywnego uczestnictwa w globalnych regulacjach dotyczących systemów śmiertelnej broni autonomicznej;
93. zauważa, że powstające technologie stosowane w systemach uzbrojenia, w tym sztuczna inteligencja, muszą być rozwijane i stosowane zgodnie z zasadami odpowiedzialnej innowacji i zasadami etycznymi, takimi jak rozliczalność i zgodność z prawem międzynarodowym; podkreśla, że ze względu na wysoce kontrowersyjną koncepcję w pełni autonomicznych systemów uzbrojenia UE musi zbadać możliwości, jakie daje sztuczna inteligencja, a jednocześnie zagwarantować pełne poszanowanie praw człowieka i prawa międzynarodowego;
94. zauważa, że – jak wynika ze sprawozdania Europolu z 2019 r. dotyczącego sytuacji i tendencji w dziedzinie terroryzmu w UE – w 2018 r. zaobserwowano ogólny wzrost propagandy terrorystycznej, liczby podręczników dla terrorystów i zagrożeń terrorystycznych powiązanych z bronią chemiczną, biologiczną, radiologiczną i jądrową (CBRJ), a przeszkody w zdobywaniu wiedzy na temat użycia broni CBRJ są coraz mniejsze; podkreśla w związku z tym potrzebę zwiększenia bezpieczeństwa w obszarze CBRJ w Europie;
95. zwraca uwagę, że nowe zdolności stworzą jednostkom w terenie nowe możliwości współpracy w immersyjnej przestrzeni cyfrowej i ochrony w czasie zbliżonym do rzeczywistego, zwłaszcza przy połączeniu technologii 5G z innymi innowacjami, takimi

jak chmura obliczeniowa do celów obrony i systemy obrony przed bronią hipersoniczną;

96. podkreśla, że ponieważ ryzyko rozprzestrzeniania i użycia broni chemicznej stanowi poważne zagrożenie dla międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, UE musi nadal silnie i konsekwentnie wspierać politycznie i finansowo Organizację ds. Zakazu Broni Chemicznej (OPCW) w wykonywaniu jej mandatu i musi zwiększyć swoją odporność na zagrożenia hybrydowe oraz zagrożenia CBRJ;
97. stwierdza, że współpraca w dziedzinie zdolności jest dopiero w początkowym stadium, zatem UE i jej państwa członkowskie nie mogą jeszcze korzystać z konkretnych rezultatów trwałej i pogłębionej współpracy; jest przekonany, że operacyjne wdrażanie ambicji europejskich jest zobowiązaniem długofalowym i opiera się na stałej woli politycznej państw członkowskich; podkreśla potrzebę elastycznych form współpracy realizowanych za pomocą dynamicznych i modułowych instrumentów, które ułatwiają zbliżenie kultur strategicznych oraz interoperacyjność między partnerami działającymi na zasadzie dobrowolności i dysponującymi odpowiednimi zdolnościami; zachęca do spontanicznych form współpracy lub mechanizmów wzajemności, takich jak EATC (Europejskie Dowództwo Transportu Lotniczego), które już dowiodło swojej skuteczności, i popiera jego rozszerzenie na inne dziedziny (śmigłowce, pomoc medyczna);
98. podkreśla konieczność włączania problematyki płci do unijnych działań WPBiO, biorąc pod uwagę rolę kobiet podczas wojen, procesów stabilizowania sytuacji pokonfliktowych i budowania pokoju; podkreśla konieczność rozwiązania problemu przemocy ze względu na płęć będącej narzędziem prowadzenia wojny w regionach objętych konfliktami; podkreśla, że kobiety dotkliwiej niż mężczyźni odczuwają negatywne skutki wojny; wzywa UE i jej międzynarodowych partnerów do aktywnego angażowania kobiet w procesy pokojowe i stabilizacyjne, a także do zajęcia się ich szczególnymi potrzebami w zakresie bezpieczeństwa;
99. zwraca uwagę, że coraz ważniejsze staje się bezpieczeństwo przestrzeni kosmicznej i rośnie znaczenie satelitów; podkreśla znaczenie Centrum Satelitarnego Unii Europejskiej i zwraca się do tej agencji o przeanalizowanie i dotyczącego bezpieczeństwa satelitów UE i państw członkowskich lub podatności tych satelitów na śmieci kosmiczne, cyberatak i bezpośredni atak raketowy oraz o przedstawienie sprawozdania na ten temat;

Współpraca w dziedzinie obrony i partnerstwa w ramach WPBiO

100. podkreśla, że ambitny cel dotyczący europejskiej autonomii strategicznej opiera się na zdolności Europejczyków do działania w obronie swoich interesów, czy to samodzielnie, czy też – najlepiej – w ramach współpracy instytucjonalnej (NATO, Organizacja Narodów Zjednoczonych);
101. uważa multilateralizm za kluczową wartość dla bezpieczeństwa i obrony, i podkreśla, że UE stanie się skutecznym i wiarygodnym podmiotem bezpieczeństwa tylko wtedy, gdy jej działania będą oparte na trwałej współpracy i partnerstwach strategicznych z krajami i organizacjami, które podzielają wartości Unii; z zadowoleniem przyjmuje również wkład partnerów WPBiO w misje i operacje Unii;
102. podkreśla, że partnerstwa i współpraca z państwami i organizacjami, które dzielą

wartości UE, przyczyniają się do skuteczniejszej WPBiO; z zadowoleniem przyjmuje wkład partnerów WPBiO w bieżące misje i operacje UE przyczyniające się do poprawy pokoju, bezpieczeństwa i stabilności w regionach;

103. podkreśla, że po brexicie Unia Europejska i Zjednoczone Królestwo będą nadal miały takie samo strategiczne otoczenie i będą ich dotyczyć takie same zagrożenia dla pokoju i bezpieczeństwa, i uważa za niezbędne utrzymanie silnej, bliskiej i uprzywilejowanej współpracy w dziedzinie obrony i bezpieczeństwa między Unią a Zjednoczonym Królestwem po jego wystąpieniu z UE; podkreśla, że prowadzenie działań we współpracy ze Zjednoczonym Królestwem umożliwi Unii dysponowanie zdolnościami na najwyższym poziomie, zarówno w dziedzinie samych zdolności, jak i działalności operacyjnej; uważa, że współpraca w dziedzinie obronności z systematycznym wykluczaniem Brytyjczyków nie ma najmniejszego uzasadnienia; proponuje zawarcie ze Zjednoczonym Królestwem traktatu o obronności i bezpieczeństwie, który umożliwi temu krajowi uczestnictwo, w miarę możliwości, w instrumentach Unii;
104. zwraca uwagę na zasadniczą rolę NATO w obronie zbiorowej, wyraźnie uznaną w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; jest przekonany, że partnerstwo strategiczne między UE i NATO ma zasadnicze znaczenie dla sprostania wyzwaniom w dziedzinie bezpieczeństwa, przed którymi stoi Europa i jej sąsiedztwo; jest zdania, że współpraca między UE a NATO musi mieć charakter uzupełniający i przebiegać w duchu pełnego poszanowania specyfiki i ról każdego z tych podmiotów oraz nadal w pełni przestrzegać zasad inkluzywności i wzajemności oraz autonomii decyzyjnej obu organizacji, zwłaszcza gdy w grę wchodzi wspólne interesy lub interesy UE; z zadowoleniem przyjmuje współpracę między UE a NATO w ćwiczeniach Defender-Europe 20 i uważa, że jest to prawdziwa okazja do przetestowania zdolności Europy do reagowania na akt agresji, ale także do zbadania rozwoju i usprawnień w zakresie przekraczania granic i mobilności wojskowej;
105. zwraca uwagę na znaczenie partnerstwa między Unią a ONZ w rozwiązywaniu konfliktów międzynarodowych i w działaniach na rzecz budowania pokoju; zachęca obydwie podmioty do jeszcze większej koordynacji ich starań na obszarach, na których prowadzą one duże misje cywilne i wojskowe, aby unikać powielania działań i zoptymalizować synergie;
106. podkreśla znaczenie współpracy między Unią a innymi instytucjami międzynarodowymi, w szczególności Unią Afrykańską i Organizacją Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE); uważa, że Unia powinna również zintensyfikować dialog i zacieśnić współpracę z państwami trzecimi, które podzielają jej wartości i priorytety strategiczne, oraz z organizacjami regionalnymi i subregionalnymi;
107. popiera, równoległe ze współpracą i partnerstwami instytucjonalnymi, łączenie różnych form współpracy, które są elastyczne, wieloaspektowe, otwarte, a jednocześnie operacyjne, ambitne i wymagające, w ramach struktur UE, NATO i ONZ oraz poza nimi, gdyż te formy współpracy mogą ułatwić wspólną realizację zobowiązań w prowadzonych operacjach, a tym samym wzmocnić operacyjne cele Unii; podkreśla w związku z tym, że przykłady współpracy, takie jak europejska inicjatywa interwencyjna, Nordycka Współpraca Obronna (NORDEF), Grupa Wyszehradzka czy też rosnąca integracja sił zbrojnych Niemiec i Niderlandów, wpisują się w to podejście zmierzające do intensyfikacji współpracy wojskowej między państwami członkowskimi;
108. uznaje, że stabilność polityczna i gospodarcza, a także zdolności wojskowe i

współpraca w Afryce Subsaharyjskiej mają kluczowe znaczenie dla powstrzymania wzrostu aktywności dżihadystów, wygaszenia kryzysów migracyjnych oraz walki z rozprzestrzenianiem się i wpływem ekstremizmu;

109. uznaje i wspiera misję pomocy granicznej Unii Europejskiej w Libii (EUBAM), która pomaga w przejściu do demokracji, zapewnia usługi szkoleniowe i doradcze w zakresie bezpieczeństwa granic i pracuje nad rozwojem bezpieczeństwa granic libijskich na lądzie, w powietrzu i na morzu;
110. wzywa UE do utrzymania zobowiązań podjętych na czwartym szczycie UE–Afryka w odniesieniu do wspierania stabilności gospodarczej i politycznej oraz zdolności afrykańskich sił reagowania;
111. zachęca państwa członkowskie do kontynuowania współpracy z Unią Afrykańską i dalszego wywiązywania się z podjętych zobowiązań;
112. uznaje rosnącą wartość polityczną, gospodarczą i środowiskową, wartość w zakresie bezpieczeństwa i wartość strategiczną koła podbiegunowego, i wzywa państwa członkowskie do kontynuowania współpracy z Radą Arktyczną we wszystkich kwestiach będących przedmiotem zainteresowania UE oraz do sformułowania kompleksowej strategii dla tego regionu;

Ramy instytucjonalne

113. uważa, że postępy w dziedzinie obronności europejskiej otwierają drogę do istotnych zmian strukturalnych; odnotowuje zapowiedź utworzenia w Komisji Europejskiej Dyrekcji Generalnej ds. Obrony i Przestrzeni Kosmicznej działającej pod nadzorem komisarza ds. rynku wewnętrznego; wyraża zadowolenie, że ta nowa dyrekcja generalna będzie odpowiedzialna za wspieranie, koordynowanie i uzupełnianie działań państw członkowskich w dziedzinie obronności europejskiej i tym samym przyczyni się do wzmocnienia europejskiej autonomii strategicznej; przyjmuje do wiadomości opis jej pięciu głównych zadań (wdrożenie i kontrola EFO, stworzenie otwartego i konkurencyjnego europejskiego rynku sprzętu obronnego, wdrożenie planu działania na rzecz mobilności wojskowej, wzmocnienie silnego i innowacyjnego przemysłu kosmicznego, wdrożenie przyszłego programu kosmicznego), wzywa jednak Komisję do bardziej szczegółowego wyjaśnienia roli i zakresu zadań nowej DG; zachęca Komisję do przedstawienia planu, w którym określi, w jaki sposób będzie koordynować swoje prace z pracami innych struktur polityki obronnej mającymi inny zakres obowiązków (Europejska Agencja Obrony, ESDZ itp.), aby maksymalnie zwiększyć skuteczność wykorzystania dostępnych zasobów i zapewnić skuteczną współpracę;
114. zobowiązuje się do zapewnienia ścisłego parlamentarnego monitorowania i kontroli misji, instrumentów i inicjatyw opracowanych w dziedzinie obronności europejskiej; wzywa wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji oraz Radę i poszczególne zainteresowane struktury europejskie do regularnego informowania Podkomisji Bezpieczeństwa i Obrony o wykonywaniu ich mandatu;
115. wzywa do opracowania europejskiej strategii obronnej jako niezbędnego uzupełnienia strategii globalnej na rok 2016, co zapewni wytyczne i ramy programowania, które są niezbędne do skutecznego wdrażania nowych instrumentów i środków;
116. podkreśla, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie poparcia obywateli UE dla ambicji

politycznych unijnej polityki obronnej, choć należy uszanować tradycję neutralności wojskowej charakteryzującą niektóre państwa członkowskie; zaznacza, że według ostatnich badań opinii publicznej trzy czwarte obywateli UE opowiada się za zacieśnieniem współpracy między państwami członkowskimi w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, a tym samym popiera wspólną politykę obrony i bezpieczeństwa państw członkowskich, oraz że odsetek ten od 2004 r. utrzymuje się na poziomie powyżej 70 %;

117. wzywa, by stopniowo zmierzać do wspólnej polityki obrony (art. 42 ust. 2 TUE) i ostatecznie do wspólnej obrony, a jednocześnie bardziej skupić się na zapobieganiu konfliktom i rozwiązywaniu ich, w tym przez zwiększenie zasobów finansowych, administracyjnych i kadrowych przeznaczonych na mediacje, dialog, pojednanie, budowanie pokoju i natychmiastowe reagowanie kryzysowe;
 118. uważa, że biała księga UE w sprawie bezpieczeństwa i obrony stanowiłaby istotne narzędzie strategiczne umożliwiające usprawnienie zarządzania polityką obronną UE i że stopniowo określając ramy Europejskiej Unii Obrony, zapewniłaby strategiczne, długoterminowe planowanie i umożliwiłaby stopniową synchronizację cykli obronnych w państwach członkowskich; wzywa Radę i wysokiego przedstawiciela / wiceprzewodniczącego Komisji do opracowania takiego narzędzia i do uwzględnienia w nim m.in. planowania wieloletnich ram finansowych (WRF), a tym w celu zapewnienia spójności między planem wdrażania globalnej strategii Unii Europejskiej na rzecz bezpieczeństwa i obrony, skoordynowanym rocznym przeglądem w zakresie obronności (CARD) i stałą współpracą strukturalną (PESCO);
 119. przypomina, że art. 44 TUE przewiduje dodatkową elastyczność i wprowadza możliwość powierzenia realizacji zadań związanych z zarządzaniem kryzysowym grupie państw członkowskich, które wykonywałyby te zadania w imieniu UE i pod kontrolą polityczną oraz nadzorem strategicznym Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa, a także ESDZ;
 120. podkreśla, że podczas zbliżającej się konferencji w sprawie przyszłości Europy należy zastanowić się nad przyszłą Europejską Unią Obrony, a w szczególności nad potrzebą utworzenia europejskich sił interwencyjnych mających na tyle skuteczne zdolności obronne, aby angażować się w utrzymywanie pokoju i zapobieganie konfliktom oraz wzmacniać bezpieczeństwo międzynarodowe zgodnie z Kartą ONZ i zadaniami określonymi w art. 43 ust. 1 TUE;
 121. ostrzega przed mnogością podmiotów instytucjonalnych i nakładaniem się działań w unijnym środowisku obronnym; wzywa wszystkie zainteresowane strony, by zastanowiły się, jak usprawnić te działania, aby były bardziej zrozumiałe dla obywateli, bardziej logiczne i spójne z perspektywy instytucjonalnej, a także skuteczniej realizowane;
 122. wzywa do zastanowienia się nad rolą, jaką Europejska Agencja Obrony powinna odgrywać w stopniowym kształtowaniu wspólnej polityki obronnej UE;
- o
- o o
123. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie

Europejskiej, Radzie, komisarz ds. rynku wewnętrznego, Wysokiemu Przedstawicielowi Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa oraz Wiceprzewodniczącemu Komisji, sekretarzowi generalnemu Organizacji Narodów Zjednoczonych, sekretarzowi generalnemu NATO, agencjom Unii Europejskiej działającym w dziedzinie przestrzeni kosmicznej, bezpieczeństwa i obrony, a także rządów i parlamentom państw członkowskich.